

Burgerschapsweek 2020

Les bovenbouw: Bestaat er een “normaal” gezin?

Inleiding

Van 18 tot 22 mei 2020 is de week van de burgerschap. Elk jaar staat een ander thema centraal. Dit jaar is dit het thema “Gezin”. Er zijn vandaag de dag heel veel verschillende soorten gezinnen te vinden. In Nederland, maar ook daarbuiten. De hoeveelheid gezinsleden, wie er voor de kinderen zorgt, de gebruiken, de gewoontes, het geloof, wat jullie belangrijk vinden en hoe je met elkaar omgaat kunnen erg van elkaar verschillen. Hoe bij jullie thuis de dingen gaan is voor jou misschien de normaalste zaak van de wereld, maar bij je buurjongen of buurmeisje, vriend of vriendin gaan dingen misschien wel heel anders. Hoe laat jij naar bed moet, wat je doet voor het eten en wat jij je ouders allemaal vertelt, vinden zij misschien wel heel raar. En andersom kan dit natuurlijk ook gelden!

In deze les onderzoeken we aan de hand van jouw eigen gezinssituatie en voorbeeldverhalen over gezinnen van leeftijdsgenoten: Wat is nu eigenlijk een “normaal” gezin? Bestaat dit gezin wel? Hoe ziet dat eruit? Wie bepaalt wat normaal is? Wat is normaal?

Begin

Als je deze les thuis doet, zoek je een ouder op of iemand anders bij je thuis waar je deze les samen mee kunt doen. Ben je op school, dan kan jouw juf of meester je helpen bij de les.

Opdracht:

Lees onderstaande stellingen door. Een stelling is een bewering die je over iets doet. Onderstreep de stellingen die voor jouw gezin gelden. Op de stippelijntjes onderaan het lijstje verzin je zelf nog een aantal stellingen die voor jouw gezin gelden.

Bij ons thuis:

- staat vaak muziek op.
- krijg ik hulp bij het huiswerk maken.
- krijgen we vaak bezoek.
- wordt wel eens ruzie gemaakt.
- wordt heel lekker gekookt.
- voel ik mij wel eens alleen.
- wordt er gebeden.
- zeggen we tegen elkaar dat we van elkaar houden.
- gelden strenge regels.
- vertel ik alles aan mijn ouders.
- mag ik zelf weten hoe laat ik naar bed ga.

-(zelf invullen)
-
-

Kern 1

Als je deze les thuis doet, zoek je een ouder op of iemand anders bij je thuis waar je deze les samen mee kunt doen. Ben je op school, dan kan jouw juf of meester je helpen bij de les.

Opdracht:

Lees de verhaaltjes op het werkblad met de titel “Bij mij thuis...”. Beantwoord vervolgens onderstaande vragen. Je hoeft ze niet op te schrijven, maar bespreek ze wel met elkaar. Maak daarna de opdracht.

1. Wat herkende je in de verschillende verhalen uit je eigen gezin? Hoe voelt het om dingen te lezen die je helemaal niet herkent? Hoe zou je deze dingen benoemen? Zijn deze onbekende voorbeelden raar, bijzonder, opvallend, abnormaal, leuk...etc.?
2. Schrijf nu in een paar zinnen een “portretje” (verhaaltje) over jouw eigen gezin. Uit welke mensen bestaat jouw gezin? Wat is kenmerkend voor jouw gezin? Wat zijn belangrijke gewoontes? Wat is er bijzonder bij jullie thuis?

Kern 2

Als je deze les thuis doet, zoek je een ouder op of iemand anders bij je thuis waar je deze les samen mee kunt doen. Ben je op school, dan kan jouw juf of meester je helpen bij de les.

Er zijn vandaag de dag heel veel verschillende soorten gezinnen te vinden. In Nederland, maar ook daarbuiten. Wie er allemaal onderdeel is van het gezin, wat de gebruiken zijn, wat er belangrijk gevonden wordt, welke regels er gelden en hoe de gezinsleden met elkaar omgaan is in ieder gezin anders. Dingen die in jouw gezin op een bepaalde manier gaan, doen ze bij jouw vriend of vriendin thuis misschien wel heel anders. Misschien vind je dit raar of vreemd. Of misschien vind je juist jouw gezin anders dan alle andere gezinnen? Is jouw gezin “normaal” of raar? Alles wat je herkent vinden mensen vaak “normaal” en alles wat daarvan afwijkt vinden mensen vaak “abnormaal” of raar. Maar wat is dat nu eigenlijk: “normaal”? En wie bepaalt wat “normaal” is? Daar ga je in deze les over filosoferen.

De vragen die je na de kijkopdracht gaat beantwoorden, worden filosofische vragen genoemd. Filosoferen is het nadenken over dingen waar niet makkelijk een antwoord op te vinden is. De antwoorden die jij geeft op een filosofische vraag kunnen verschillen van de antwoorden die iemand anders geeft. Bij dit soort vragen is er geen goed of fout antwoord, het is je mening of je gevoel of je idee. Probeer elke keer bij de vragen en antwoorden door te denken en door te vragen met de vragen die eronder staan.

Opdracht:

Bekijk de filmfragmenten waarin je verschillende gezinnen geïnterviewd ziet worden. Beantwoord daarna onderstaande vragen.

Fragment 1. Bekijk het fragment vanaf 0:24 min. tot en met 3:12 min.

<https://schooltv.nl/video/ik-ben-nederlander-aflevering-12/#q=ik%20ben%20nederlander>

Fragment 2. Bekijk het fragment vanaf 3:13 min. tot en met 5:55 min.

<https://schooltv.nl/video/ik-ben-nederlander-aflevering-4/#q=ik%20ben%20nederlander>

Fragment 3. Bekijk het fragment vanaf 16:42 min. tot ene met 19:27 min.

<https://schooltv.nl/video/ik-ben-nederlander-2/#q=ik%20ben%20nederlander>

Wat heb je begrepen?

1. Welke gezinnen heb je in de drie interviews gezien? Uit hoeveel mensen bestaan de gezinnen? Hoeveel kinderen en hoeveel ouders?
2. Wat vonden de andere gezinsleden goede eigenschappen van het kind dat centraal stond?

Wat kan je je voorstellen?

3. Alle kinderen gaven hun gezin een hoog cijfer. Wat betekent dit volgens jou?
4. Kun je je voorstellen hoe de kinderen in de verschillende gezinnen zich voelen? Waarom denk je dat?
5. Stel je kwam bij één van de gezinnen te wonen die je voorbij zag komen. Van welk gezin zou je het liefste een onderdeel worden? Waarom?
7. Wat herken je in de gezinnen die je voorbij zag komen? Wat is hetzelfde bij jou thuis?
8. Wat is er anders in jouw gezin ten opzichte van de verhalen die je zien hebt?

→Filosofische vraag: Bestaat een “normaal” gezin?

Vervolg vragen:

- Waarom denk je dat?
- Wat is “normaal”?
- Wie bepaalt wat “normaal” is?
- Kan je iets bedenken dat iedereen op de hele wereld “normaal” vindt?
- Wanneer is een gezin “normaal”?
- Is het erg als iets niet “normaal” is?
- Waarom vind je dit wel/niet belangrijk?
- Wat zijn voordelen van “anders” zijn?
- Wat zijn voordelen van “normaal” zijn?
- Is het fijn om “normaal” te zijn? Waarom?
- Is het leuk om niet “normaal” te zijn? Waarom?
- Het jij een “normaal” gezin? Waarom?
- Hoe zou de wereld eruitzien als iedere gezin hetzelfde was?

Afsluiting

In deze les heb je nagedacht over je eigen gezin en dat van andere kinderen. Je hebt nagedacht over wat het woord “normaal” betekent en wie bepaald wat dat is. Misschien heb je door alle gezinnen die je gezien hebt wel andere ideeën gekregen over de situatie bij jou thuis. Als afsluiting van de les maak je onderstaande opdracht.

Opdracht:

Schrijf/maak een kort gedicht/tekening/filmpje of iets anders over de vraag:

**Kan je iets leren van gezinnen die “anders” zijn dan die van jou?
Zo ja, wat dan?**

Bij mij thuis ...

Hallo, ik ben **Floris**. Ik woon samen met mijn moeder in een flat. Mijn vader heb ik nooit gezien. Die ging weg toen mijn moeder zwanger van mij was. Ik mis mijn vader niet. Mijn moeder is vader en moeder tegelijk. Soms vind ik het saai als ik uit school kom en mama nog aan het werk is, maar ik vind het heel knap dat ze zo hard werkt om voor mij te zorgen. Ik heb geen smartphone omdat die te duur is, maar ik heb wel een moeder die voor mij door het vuur gaat.

Ik ben **Isa**. Sinds vorig jaar woon ik samen met mijn broertje Ben bij Mark en Emily. Mijn vader en moeder hadden heel veel ruzie. Ik nam Ben altijd mee naar boven en dan ging ik een verhaaltje voor hem lezen. Een keer hadden ze heel erg ruzie. Daarna kwam er een mevrouw die vertelde dat Ben en ik een tijdje bij andere mensen gingen wonen, omdat het daar rustiger is voor ons. Mark en Emily zijn heel aardig. Zondagmiddag maken we altijd zelf pizza. Dat is erg gezellig. Toch mis ik mijn ouders wel. Ik hoop dat Ben en ik ooit weer bij papa en mama gaan wonen en dat we dan ook pizza's gaan bakken.

Hoi hoi, ik ben **Amy**. Ik woon in een gezin met zes kinderen. Nou ja, soms zijn het er vier en soms zes. Vroeger, toen papa en mama nog getrouwd waren, kregen ze eerst mij en toen Eline. Toen gingen ze scheiden en kreeg mama iets met Bob. Hij had al drie kinderen en die zijn er altijd in het weekend. Bob en mama kregen samen ook nog een baby: Timo.

Eens in de twee weken gaan Eline en ik naar papa. Papa heeft sinds kort ook een vriendin. Zij heeft twee kinderen, maar die heb ik nog niet ontmoet.

Soms zou ik willen dat papa en mama nog getrouwd waren. Dan konden Eline en ik gewoon in één huis blijven slapen. Maar de kinderen van Bob zijn heel aardig en ik ben ook blij dat kleine Timo geboren is, want hij is superschattig

Wij zijn **Kwik, Kwek en Kwak**. Wij wonen al zolang als we ons kunnen herinneren bij onze oom Donald. Hij is een driftige eend, maar hij heeft het hart op de goede plek. Hij werkt zich vaak in de problemen en dan moeten wij hem helpen. Maar één ding weet je zeker: het leven bij oom Donald is nooit saai. Elke week maken we weer een bijzonder avontuur mee.

